

צפיית המלוכה

דוד שלוו

בית מדרש "הסולם"

ויהי בישורון מלך

כינון מחדש של מלכות ישראל הוא שלב מכריע בתהליך הגאולה. על דמותו של מלך המשיח נכתב ומסופר רבות בכל חלקי המקרא, הקבלה והחסידות. ביאת המשיח היא התשובה לבעיות הדור, הסובל מצרות רבות, הבאות עליו "כנהר", כלשון חז"ל. ברור, כי כוונת ההשגחה בכך היא – שעם ישראל ירצה מאד בביאת הגואל; הרצון העז מביא להכרה בגדלותו של ה' יתברך שמביא על עמו ישועה גדולה כזאת.

אגדה חסידית מספרת על קבוצת ממשיכי דרכו של "הבעל שם טוב", שהגיעו למדרגות עצומות של ידיעת התורה ועבודת הבורא. לכשנשאלו, מדוע אינם משתדלים להביא את הגאולה, שהרי כוחם מספיק לכך, ענו: כל-כך טוב לנו כאן, במחיצתו של רבינו הקדוש, ממש כבגן עדן – ולמה נקרב את הגאולה? תשובתם זו היא ממילא התשובה לשאלה, מדוע דרוש סבל כה רב, בדורות האחרונים שלפני הגאולה – חייבים ישראל לרצות מאד ואף לזעוק לביאת הגואל.

ברור, כי קיומה של מסגרת ממלכתית, היינו מדינה, זמנה קודם לביאת המשיח. על כך מצאנו גם בספרו של הגר"א "קול התור" אשר רוח הקודש חופפת עליו. הגאון מווילנא תיאר במדויק את תקומת המדינה היהודית על כל שלביה – מההצבעה באו"ם ועד להכרזת המדינה. אך להוסיף על נבואתו, אחד מהסימנים המובהקים של ביאת הגאולה היא – "כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ". הארץ בה"א הידיעה היא ארץ ישראל. כבר חזו חכמינו, כי בימות המשיח "המלכות תיהפך מינות...". ממשלת זדון היא גם ממשלה המאפשרת השחתת פני החברה היהודית בארץ ישראל, אינה דואגת לצביונה היהודי של המדינה וכד'. שלטונה הוא ההיפך משלטונו של מלך המשיח, המביא ברכה מתמדת לעם ישראל ולעולם כולו. ה' יתברך מעביר את ממשלת הזדון על מנת להמליך את מלך המשיח תחתיה.

שלש דרגות: יעקב, ישראל, ישורון

המלכת מלך המשיח היא ברכה שניתנה לעם ישראל ע"י משה רבינו באומרו: "ויהי בישורון מלך...". בפרשת "זאת הברכה". על פי הסברה וכן על-פי הידוע בתחמת הקבלה ניתן לפרש את המשפט הזה כך:

"ויהי בישורון..." – שלושה שמות ניתנו לעם ישראל: יעקב, ישראל, ישורון. (ראה בספר הזהר, עם פירוש הסולם, פ' "וישלח", מאמר "יעקב, ישראל, ישורון"). השם "יעקב" הרומז על עקביים, שהם מקום נמוך, הוא השם שהיה לשלישי באבות לפני מאבקו עם המלאך של עשיו. בקבלה

נקראת מדרגה זו בשם כולל נה"י (נצח, הוד, יסוד). שלוש הספירות הללו, הקרובות ביותר לעקב (ספירת מלכות), נחשבות באופן כולל לרמה אחת של גילוי ה'. "והיה העקוב למישור" – יעקב הפך ישראל, שהוא יש"ר א"ל – זוהי מדרגה גבוהה יותר, הדורשת התגברות חזקה יותר על היצר הרע הבא בדמותו של מלאך טמא, שמה של מדרגה רוחנית זו הוא חג"ת (חסד, גבורה, תפארת), שגם הם באופן כללי נחשבים לרמה אחת, אך גבוהה יותר מנה"י. ואילו ישורון הוא שם הרומז למדרגת חב"ד – חכמה, בינה, דעת. זוהי המדרגה הגבוהה ביותר מבין השלוש הנזכרות ונחשבת ל"ג ראשונות". עד כה היתה מדרגה זאת נחלת יחידיים – צדיקים וקדושים. כאשר כל העם יגיע עד כדי דרגה רוחנית זו, יהיו הם ראויים למלך, ולכן נקט משה רבינו דווקא בשם ישורון בברכתו. אולם כיצד יגיע העם לדרגה כה גבוהה בכוחות עצמו? הרי במשך אלפי שנים רק יחידי סגולה זכו לכך...

בהתאסף ראשי עם

אכן, זוהי עבודתו של מלך המשיח – לגלות לכל העם את רזי התורה, המאפשרים לישראל להיות ישורון. מכיוון ש"הבא להיטהר – מסייעין בידו", גם תהיה לכך עזרת ההשגחה, על מנת להחיש את תהליך העליה הרוחנית של עם ישראל ולמנוע בעיות והפרעות מצד הטומאה. "בהתאסף ראשי עם..." – ראשי העם אינם אלה השולטים בו מצד ממשלת זדון, מנהיגי העם האמיתיים הם צדיקי וחסידים אמת שבזכותם העם מתקיים, עליהם להתאסף יחד בגוף משותף אחד.

פירוש אחר: "בהתאסף" – **במותם**. כאן חייבים אנו להזכיר, כי בשנת ש"ם ד"ת נפטרו רבים מצדיקי וחסידים הדור, כגון הרב אשל"ג זצ"ל, הרב אבוחצירה זצ"ל, הרב שרעבי ועוד כמה גדולים בדור וענקים בחכמת הקבלה. אנו, הנשארים יתומים מהם, בפטירתם קיבלנו אחריות גדולה להמשיך את דרכם בקודש בכוחותינו הדלים. "גדולים הצדיקים במיתתם יותר מבחייהם", שכן בכך מכפרים הם על העולם. מכל מקום, גם התאספותם של החיים והתאחדותם ללכת בדרך משותפת ולא בנפרד, כפי שהיה קודם לכן, מתבקשת מן הפסוק האמור. השאיפה צריכה להיות – אחדות המנהג הדתי ופסיקה אחידה וביטול מחיצות מדומות, כמובן תוך הסכמה משותפת לכך. השם "ראשי עם" מרמז על כך, שהולך ומתקרב היום בו ינהיגו מנהיגי אמת את עם ישראל במקום ממשלת זדון, בתקופת עלייתו של מלך ישראל.

יחד שבטי ישראל

"יחד שבטי ישראל" – כאן הרמז לאחדות שתשרור בין כל העדות והקהילות של עמנו. נכונות ליצירת תרבות משותפת תוך שחרור ממחלות הגלות והתפצלות המנהג והסכמה לנהוג מנהג דתי אחיד. כך הופכים שבטי ישראל, שהם העדות, לגוף אחד, כפי שנאמר "הנה מ"ה טוב ומ"ה נעים שבת אחים גם יחד" (תהילים קל"ג). אין צורך להזכיר, כמה כואבת בעית המחלוקת בין העדות בחברה הישראלית. יתירה מזאת – הסיבה שבגללה, לפי המסורת, נחרב הבית השני, היא – שנאת אחים. על כן כבר נאמר ש"לא ייבנה הבית השלישי, אלא באהבת חינום". כך, במפורש, באהבת חינום, אהבת אחים רמז לספירת בינה, בה ממש – ייבנה הבית האחרון.

היום, כשרבים מהסימנים שניתנו על ידי גדולי ישראל וחכמיו כ"אותות המשיח", התקיימו בנו
לא נותר אלא לעשות לקיום ברכתו של משה רבינו, לדרגותיה:
זיהי בישורון מלך
בהתאסף ראשי עם
יחד שבטי ישראל.
יהי ה', החפץ בתיקון העולם, בעזרנו!